

Renaturalització de la ciutat

«Els humans estem programats per sentir la necessitat i el desig de contacte amb la natura»

Distanciar-nos de la natura genera costos en salut, en el medi ambient i econòmics. Desnaturalitzar-nos ens genera pèrdua de qualitat de vida i sabem que és insostenible. Les ciutats estan buscant renaturalitzar-se.

Els humans estem programats per sentir la necessitat i el desig de contacte amb la natura.

La modernitat ens ha portat a traïr la genètica humana, a menystenir la natura i el preu ha sigut la crisi del model actual de societat i l'emergència climàtica. El canvi climàtic és una de les conseqüències en l'àmbit local i global, però hi ha evidència de com afecta la vida quotidiana i empitjora la salut. Les ciutats arriben a crear illes de calor amb un increment de temperatura que pot arribar a més de 15 graus.

Més del 50% dels ciutadans del món viuen en ciutats i l'any 2050 arribarem a un 70%. A Catalunya més del 54% dels catalans viuen en ciutats de més de 50.000 habitants. I des de l'any 1960 fins ara les ciutats de més de 20.000 habitants a Catalunya han passat de 17 a 64.

Augmentar un 10% els espais verds urbans fa disminuir un 34% el dolor d'esquena, un 30% la simptomatologia depressiva i ansiosa, un 23% l'asma, un 15% la migranya o un 17% els ictus. La salut dels infants i de les persones amb malalties cròniques avançades es veu més afectada per entorns urbans no saludables.

L'urbanisme va néixer per millorar les condicions de vida de les persones. A Catalunya el Dr. Monlau va liderar la corrent higienista a Catalunya, l'any 1841, que inspirà a Ildefons Cerdà en l'urbanisme de Barcelona.

L'any 1848 les lleis britàniques imposen preservar i millorar els jardins urbans.

Els Congressos de París (1900) i Londres (1907) ja apostaven per un mínim del 15% de la superfície urbana de parcs/jardins i 10 km² de reserva forestal.

En la Conferència de Medi Ambient i Salut de Parma de l'Organització Mundial de la Salut (OMS), 2010, va acordar proporcionar a cada nen entorns saludables i segurs per la seva vida quotidiana- Espais per caminar, anar amb bicicleta a l'escola o en espais de lleure. (objectiu 2020).

L'any 2013 la Unió Europea impulsa les infraestructures verdes urbanes.

Els Objectius de Desenvolupament Sostenible (ODS) 2030 prioritzen en l'objectiu 11 les ciutats i comunitats sostenibles.

Les ciutats han de trencar l'aparent antagonisme de la dicotomia ciutat-natura.

La naturalització de les ciutats per aconseguir la simbiosi entre natura i ciutat, la seva naturalització.

La Universitat de Virgínia ha generat la piràmide de la natura per identificar les necessitats diàries, setmanals, mensuals i anuals de natura, igual que la piràmide dels aliments. La resposta, amb evidència científica de la biofília, la necessitat dels humans de natura.

La Universitat de Vic-Central de Catalunya (Grup recerca coordinat per la Dra. Puig) amb la Diputació de Barcelona i l'Ajuntament de Vic treballen per introduir la perspectiva de salut en el planejament urbanístic. Hi ha determinants urbanístics de la salut. La densitat de la població de les ciutats, la connectivitat de la xarxa viària, els usos mixtes, el paisatge urbà i el trànsit són els elements

que condicionaran la qualitat de la vida, la salut de les persones i la comunitat.

La natura s'ha d'incorporar en el disseny de les infraestructures i difuminar les barreres entre l'espai urbà i rural. Des de la planificació i construcció dels edificis privats i públics, dels espais i els serveis públics connectant la natura a través de falques verdes i blaves com a corredors naturals. Els espais naturals urbans han de crear un ecosistema per la flora i fauna autòctona. Els indicadors de naturalització de les ciutats seran el millor indicador per promoure la salut de les persones i la comunitat. Les ciutats poden ser ecosistemes de biodiversitat.

El repte és desfronteritzar el territori i que la natura sigui el nexa de continuïtat entre espais diversos, urbans o rurals. Moltes ciutats en el món lideren el canvi. Viena ja disposa de més del 50% de superfície urbana de natura.

Renaturalitzar les ciutats és rehumanitzar.